

Wspólnotę Awizeń łączy krzyż

Najbardziej aktywne czcicielki nabożeństw majowych i czerwcowych przy miejscowym krzyżu

Fot. Marian Paluszkiewicz

Wileńszczyzna od wieków słynie z przydrożnych krzyży, świątków i kapliczek, choć nie zawsze wszystkie są należycie zadbane.

Tymczasem w podwileńskich Awizeniach przydrożny krzyż — niczym kapliczka — jest szczególnie zadbany

i adorowany przez tutejszych mieszkańców. Krzyż ustawiono tu przed kilkoma laty — przy pomocy miejscowego starosty Michała Bortkiewicza, miejscowej mieszkanki Henryki Konczaniniej, oraz innych mieszkańców. Przed kilkoma laty krzyż został uroczystie poświęcony.

Str. 8-9

Litwa obchodzi Dzień Koronacji Króla Mendoga Str. 2

Złot „dziejdobrystów” Wileńszczyzny Str. 4

Gorsze lepsze wyniki z języka litewskiego Str. 14-15

ISSN 1392-0405

9 771392 040035

EFHR pomoże nieodpłatnie zaskarżyć wyniki egzaminu z języka litewskiego

Narodowe Centrum Edukacyjne 2 lipca ogłosiło wyniki tegorocznego egzaminu maturalnego z języka litewskiego.

EFHR poddała analizie wyniki egzaminów z języka litewskiego uzyskane w latach 2008-2013 przez maturzystów ze szkół mniejszości narodowych oraz szkół litewskich. Z podanych przez Narodowe Centrum Egzaminacyjne danych wynika, że we wspomnianym okresie liczba maturzystów w szkołach mniejszości narodowych, którzy nie zdali egzaminu z języka litewskiego znacznie wzrosła. Niemniej należy zwrócić uwagę, że tegoroczne wyniki są trochę lepsze niż w roku poprzednim.

EFHR stoi na stanowisku, że zatwierdzając wspólny program nauczania języka litewskiego w szkołach mniejszości narodowych i szkołach litewskich nie zostały stworzone równe możliwości odpowiedniego przygotowania się do egzaminu. Stanowisko to

pozostaje w zgodzie z opinią Komitetu Doradczego Rady Europy, który podkreślił, że zmiany, które ujednoliciły egzamin z języka litewskiego oraz wycofały egzamin z języków mniejszości narodowych z listy obowiązkowych egzaminów, postawiły absolwentów szkół mniejszości narodowych w niekorzystnej sytuacji. Taka dyskryminująca postawa leży w sprzeczności z postanowieniami przyjętej przez Litwę Konwencji ramowej o ochronie praw mniejszości, która odnosi się do możliwości uczenia się w języku

mniejszości narodowej. Litwa zobowiązała się do zapewnienia osobom należącym do tych mniejszości, w ramach swoich systemów oświatowych, odpowiednich warunków do nauki języka mniejszości lub pobierania nauki w języku mniejszości (art. 14).

Przypominamy, że w związku z wprowadzeniem w 2013 r. ujednoliconego egzaminu z języka litewskiego dla maturzystów ze szkół mniejszości narodowych oraz szkół litewskich istnieje możliwość zaskarżenia wyników z egzaminu. W sierpniu 2014 r. dwoje

uczniów ze szkół mniejszości narodowych, którzy nie zdali egzaminu z języka państwowego, z pomocą EFHR złożyło do Wileńskiego Okręgowego Sądu Administracyjnego skargi dotyczące sposobu przeprowadzenia reformy oświatowej.

Obecnie EFHR poszukuje tegorocznych maturzystów, którym nie udało się zdać ujednoliconego egzaminu z języka litewskiego. Osoby te proszone są o kontakt z Fundacją. Zobowiązujemy się udzielić w tej sprawie bezpłatnej pomocy prawnej.

Inf. EFHR

LICZBA UCZNIÓW, KTÓRA NIE ZADAŁA EGZAMINU Z JĘZYKA LITEWSKIEGO W LATACH 2008-2015

Rok		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba zdających (%)	Szkoły litewskie	12,7%	6,4%	8,3%	7,8%	7,5%	9,5%	11,6%	9,9%
	Szkoły mniejszości narodowych	21,89%	6,3%	8,2%	6,4%	6,2%	11,4%	16,3%	16,1%

ze str. 15 » Gorsze lepsze wyniki z języka litewskiego

Polska społeczność wtedy aktywnie wystąpiła przeciwko nowelizacji, organizując wiece, strajki oraz zbierając 60 tys. podpisów przeciwko jej wprowadzeniu.

W 2013 roku uczniowie szkół mniejszości narodowych przystąpili do składania ujednoliconego egzaminu z języka litewskiego mimo to, że na opanowanie programu nauczania mieli ponad 800 godzin mniej niż ich rówieśnicy w szkołach z litewskim językiem nauczania. Już trzeci rok z rzędu uczniowie płacą za decyzje polityków gorszymi wynikami z języka litewskiego.

— **Najgorsze jest to**, że często ułamki procentów decy-

dują o tym, że uczeń traci możliwość nauki na studiach finansowanych przez państwo — mówi Renata Cytacka, prezes Forum Rodziców Szkół Polskich na Litwie rejonu sołecznickiego. — Egzamin jest pomyślany niewspółmiernie do możliwości uczniów, jest nieprzygotowany i trzeba go jak najszybciej w tej postaci, w jakiej jest, odwołać. Skoro uczniowie potrafią złożyć egzamin z języka obcego na 100 proc., skoro wyniki z innych przedmiotów mają bardzo podobne, a wynik z litewskiego jest zdecydowanie gorszy — to coś tu nie gra.

Nowelizacja Ustawy o Oświacie została przyjęta w 2011 r., ale przedtem nikt się nie zatroszczył o przygoto-

wanie bazy: podręczników, pomocy metodycznych dla nauczycieli, odpowiednich programów.

— **Ministerstwo** dotyczącas nie przygotowało odpowiednich podręczników! — oburza się Renata Cytacka. — A przecież należało wydrukować komplety podręczników, zaczynając już od pierwszej klasy przed wprowadzeniem nowelizacji! Tymczasem egzamin jest przeprowadzany już trzeci rok z rzędu. Jak można rozliczać uczniów z tego, czego się im nie zapewniło? Dlaczego uczniowie muszą płacić za błędy polityków? Jak można przenosić politykę w sferę oświaty? Stworzyła się absurdalna sytuacja, kiedy wysuwa-

my od kilku lat swe żądania — a zmian nie ma. Dla dobra dzieci należy imać się bardziej kardynalnych działań. Już się nam utrudnia nie tylko nauczanie — utrudnia się nawet dostęp do szkół.

Z braku pozytywnych rozwiązań pozostają radykalne środki — wiece i powszechny strajk, już od 1 września. Jeżeli sami nie zadamy o prawa naszych dzieci, nikt nam nie pomoże.

Anna Pieszko

Fot. Marian Paluszkiewicz